Dosar nr. 3-1430/2025

H O T Ă R Î R E
Î N N U M E L E L E G I I
Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 04 iunie 2026 în mun. Chişinău
Hotărârea integrală întocmită la 08 iulie 2026

Judecătoria Chişinău (sediul Rîșcani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Gheorghe MÎȚU
Grefier Olga SUȘCHEVICI

Cu participarea:
Reclamantului – *****
Reprezentantului pîrîtului I.P. ”Cadastrul Bunurilor Imobile” – *****

Examinînd în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** către I.P. ”Cadastrul Bunurilor Imobile” privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea eliberării planului geometric,

A C O N S T A T A T:

Argumentele și solicitările reclamantului.

La data de 05.06.2025 reclamantul ***** s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ către I.P. ”Cadastrul Bunurilor Imobile” privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea eliberării planului geometric și repararea prejudiciului moral, prin care a solicitat:

1. Anularea deciziei administrative nr. P-517/25/01-07/8046 din 07.05.2025;
2. Eliberarea planului geometric întocmit în cadrul lucrărilor cadastrale din 02.03.2009;
3. Repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei (f.d. 5-18).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că nu este de acord cu legalitatea deciziei autorității pârâte prin care i-a fost respinsă cererea privind anularea Raportului de constatare a specialistului din 02 martie 2009, eliberarea planului geometric întocmit în cadrul lucrărilor cadastrale din aceeași dată și acordarea unei compensații pentru prejudiciul moral în cuantum de 5.000 lei.

Reclamantul a susținut că decizia contestată constituie un act administrativ individual susceptibil de control judecătoresc, întrucât produce efecte juridice directe prin refuzul de a-i furniza documentele solicitate. Totodată, a invocat că împrejurarea că raportul din anul 2009 a fost analizat în litigii anterioare nu exclude posibilitatea reexaminării acestuia în cazul existenței unor pretinse erori procedurale sau tehnice.

Autoritatea publică pârâtă avea obligația de a-i elibera planul geometric, în măsura în care acesta există în arhiva instituției, iar refuzul de a furniza documentul solicitat îi încalcă dreptul de acces la informațiile de interes public.

În ceea ce privește pretenția privind repararea prejudiciului moral, reclamantul a susținut că refuzul autorității de a soluționa favorabil cererile sale i-a cauzat suferințe morale și inconveniente, solicitând obligarea pârâtului la plata sumei de 5.000 lei cu titlu de compensație.

În consecință, reclamantul a solicitat anularea deciziei contestate, obligarea autorității pârâte la eliberarea planului geometric și încasarea prejudiciului moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii nr. 1543/1998 privind cadastrul bunurilor imobile, ale art. 7, art. 10 și art. 162 din Codul administrativ, precum și ale art. 1419 din Codul civil.

Obiecțiile autorității publice pîrîte.

La data de 9 iulie 2025, pârâta IP „Cadastrul Bunurilor Imobile" a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată (f.d. 23-24).

În motivarea poziției sale, pârâta a arătat că, în urma cererii reclamantului din 13 martie 2025 și a cererii prealabile din 22 aprilie 2025, i-au fost eliberate integral copiile actelor existente în dosarul bunului imobil, inclusiv Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009, fapt confirmat prin semnătura reclamantului la recepționarea documentelor.

Totodată, a menționat că în cadrul lucrării cadastrale din anul 2009 nu a fost întocmit un plan geometric, întrucât acesta nu făcea obiectul expertizei dispuse prin încheierea Judecătoriei Botanica din 22 iulie 2008, care viza exclusiv stabilirea existenței unei eventuale ocupări a terenului și determinarea suprafeței ocupate.

Pârâta a mai invocat că raportul din 2 martie 2009 a fost analizat și valorificat de instanțele de judecată în litigiul anterior dintre reclamant și Vasile Bobeico, constatările acestuia fiind confirmate prin hotărâri judecătorești definitive, inclusiv prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 iunie 2010.

În consecință, a susținut că solicitarea privind anularea raportului este lipsită de temei, iar pretențiile privind obligarea la eliberarea unui plan geometric inexistent, precum și acordarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată reclamantul - ***** a susținut integral acțiunea înaintată, reiterând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și solicitând admiterea integrală a acesteia, astfel cum a fost formulată.

În ședința de judecată reprezentantul IP „Cadastrul Bunurilor Imobile" - Iurie Țurac, prezent în ședință, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată, pentru motivele de fapt și de drept expuse în referința depusă la dosar.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ.

În privința admisibilității acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată relevă următoarele.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 207, alin. (2) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Lista temeiurilor de inadmisibilitate a acțiunii în contenciosul administrativ prevăzută de art. 207, alin. (2) din Codul administrativ nu este una exhaustivă, ci enunțiativă, fapt care poate fi dedus din interpretarea literală a cuvintelor ”în special cînd” din cuprinsul acestui text de lege.

Prin urmare, prin raportare la prevederile art. 207, alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ sau a unor capete de cerere din cuprinsul acțiunii în contencios administrativ, nefiind legată exclusiv de temeiurile de inadmisinbilitate menționate la art. 207, alin. (2) din Codul administrativ.

Dispozițiile legale citate mai sus enunță temeiurile de bază de admisibilitate a acțiunii în contencios administrative, după cum urmează:

a) prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;

b) competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

c) respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;

d) respectarea procedurii prealabile;

e) respectarea termenului de înaintare a acțiunii;

f) prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Respectiv, instanța de judecată va analiza fiecare temei de admisibilitate a acțiunii în contencios administrative în baza criteriilor enunțate.

Având în vedere necesitatea verificării întrunirii condițiilor de admisibilitate, instanța urmează să stabilească, cu prioritate, tipul acțiunii cu care a fost sesizată.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 4 martie 2025, reclamantul ***** a adresat Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău o cerere prin care a solicitat eliberarea Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009 (f.d. 12). Cererea a fost înregistrată la 5 martie 2025 cu nr. 421.

Ulterior, prin cererea nr. 0100/25/237650 din 13 martie 2025, reclamantul a solicitat eliberarea copiilor actelor din dosarul bunului imobil (f.d. 13 din dosarul administrativ).

În urma examinării cererii, angajații Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău au eliberat reclamantului copia integrală a Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009, întocmit în baza comenzii nr. 0100/09/16 din 4 martie 2009, fiind furnizate toate documentele existente în arhiva instituției aferente lucrării solicitate.

La data de 20 aprilie 2025, reclamantul a depus cerere prealabilă adresată IP „Cadastrul Bunurilor Imobile", prin care a susținut că dosarul primit este incomplet, întrucât nu conține planul geometric și că Raportul privind constatarea specialistului nu poartă semnătura unuia dintre specialiști. În acest context, reclamantul a solicitat: (i) anularea Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009, pe motiv că ar fi ilegal și neconform realității; (ii) eliberarea planului geometric aferent raportului; și (iii) acordarea unui prejudiciu moral în cuantum de 5.000 lei (f.d. 2 din dosarul administrativ).

Prin răspunsul nr. P-517/25/01-07/8046 din 7 mai 2025, IP „Cadastrul Bunurilor Imobile" a respins cererea prealabilă, reținând că, în urma cererii nr. 0100/25/237650, reclamantului i-a fost eliberată copia integrală a Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009 (filele 53–84 din dosar), întocmit în baza comenzii nr. 0100/09/16 din 4 martie 2009. Autoritatea a precizat că din conținutul raportului rezultă că, în cadrul lucrării respective, nu a fost întocmit un plan geometric, întrucât obiectul expertizei dispuse prin încheierea instanței îl constituia exclusiv stabilirea existenței unei eventuale ocupări a terenului și determinarea suprafeței ocupate, fără a prevedea elaborarea unui plan geometric. Totodată, s-a menționat că toate documentele existente în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău au fost furnizate reclamantului, fapt confirmat prin semnarea de către acesta a recipisei de primire la data de 18 martie 2025. Referitor la solicitarea privind repararea prejudiciului moral, autoritatea a apreciat că aceasta este lipsită de temei legal (f.d. 1 din dosarul administrativ).

Nefiind de acord cu răspunsul la cererea prealabilă și cu măsurile întreprinse de IP „Cadastrul Bunurilor Imobile", la data de 5 iunie 2025, reclamantul ***** a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune în contencios administrativ (f.d. 4–18).

Prin urmare, obiectul acțiunii îl constituie anularea răspunsului/deciziei administrative nr. P-517/25/01-07/8046 din 07.05.2025 emis de IP „Cadastrul Bunurilor Imobile", obligarea autorității pârâte la eliberarea planului geometric pretins a fi întocmit în cadrul lucrărilor cadastrale din 02.03.2009, precum și repararea prejudiciului moral în cuantum de 5.000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Conform art. 206 alin. (1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Potrivit art. 224 alin. (1) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Raportând prevederile legale menționate la pretențiile formulate de reclamant, se reține că prezenta acțiune are natura juridică a unei acțiuni în obligare, întrucât obiectul principal al

acesteia îl constituie obligarea autorității publice pârâte la întreprinderea unei acțiuni administrative determinate, respectiv eliberarea planului geometric solicitat.

În acest sens, reclamantul invocă faptul că refuzul autorității cadastrale, exprimat prin răspunsul nr. P-517/25/01-07/8046 din 07.05.2025, de a elibera documentul pretins existent în dosarul cadastral, îi afectează posibilitatea de a obține informațiile și actele necesare valorificării drepturilor și intereselor sale legitime.

a) În ceea ce privește prima condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care presupune existența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprins de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public și comunicat destinatarului.

Analizând prima condiție de admisibilitate, instanța reține că specificul acțiunii în obligare constă în faptul că aceasta nu are ca obiect contestarea unui act administrativ individual deja emis, ci urmărește obținerea unui act administrativ pe care autoritatea publică a refuzat să îl emită sau nu l-a emis în termenul prevăzut de lege.

În speță, reclamantul contestă refuzul autorității cadastrale de a satisface solicitările formulate, respectiv de a anula Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02.03.2009 și de a elibera planul geometric pretins a fi întocmit în cadrul lucrării respective.

În aceste condiții, instanța reține că este întrunită prima condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, întrucât există o manifestare de voință a autorității publice, exprimată printr-un refuz cu caracter defavorabil reclamantului, care este susceptibilă de verificare sub aspectul legalității în cadrul controlului judecătoresc.

b) Referitor la cea de-a doua condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ, se apreciază că la caz, competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art.191 alin. (1) și art.196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

c) Referitor la cea de-a treia condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ, instanța constată că acțiunea înaintată de reclamant întrunește integral exigențele legale aplicabile. În cazul din speță, nu au fost identificate neconformități sub acest aspect, iar pârâtul nu a invocat eventuale deficiențe privind forma sau conținutul cererii.

d) Referitor la cea de-a patra și a cincea condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează respectarea procedurii prealabile și a termenului de înaintare a acțiunii, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit art. 208 alin. (1) și (3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, în situația în care informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Din materialele cauzei rezultă că, prin cererea nr. 0100/25/237650 din 13 martie 2025, reclamantul ***** a solicitat eliberarea copiilor actelor din dosarul bunului imobil (f.d. 13 din dosarul administrativ).

În urma examinării cererii, Serviciul Cadastral Teritorial Chișinău a eliberat reclamantului copia integrală a Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009, întocmit în baza comenzii nr. 0100/09/16 din 4 martie 2009, precum și documentele existente în arhiva instituției aferente lucrării solicitate.

Ulterior, la data de 20 aprilie 2025, reclamantul a formulat cerere prealabilă către IP „Cadastrul Bunurilor Imobile", prin care a contestat măsurile întreprinse de autoritate, invocând că dosarul recepționat ar fi incomplet, întrucât nu conține planul geometric, iar raportul de constatare nu ar purta semnătura unuia dintre specialiștii implicați.

Prin cererea prealabilă, reclamantul a solicitat anularea Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 2 martie 2009, pe motiv că acesta ar fi ilegal și nu ar corespunde realității, eliberarea planului geometric aferent lucrării respective, precum și repararea prejudiciului moral în cuantum de 5.000 lei (f.d. 2 din dosarul administrativ).

Prin răspunsul nr. P-517/25/01-07/8046 din 7 mai 2025, IP „Cadastrul Bunurilor Imobile" a respins cererea prealabilă.

Nefiind de acord cu răspunsul emis în procedura prealabilă și cu măsurile întreprinse de IP „Cadastrul Bunurilor Imobile", la data de 5 iunie 2025, reclamantul ***** a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune în contencios administrativ (f.d. 4–18).

În context, chiar dacă nu este certă data notificării răspunsului emis asupra cererii prealabile, raportând data depunerii acțiunii 5 iunie 2025, la data emiterii răspunsului nr. P-517/25/01-07/8046, respectiv 7 mai 2025, instanța constată că procedura prealabilă obligatorie a fost respectată, iar acțiunea a fost înaintată în termenul legal prevăzut de art. 209 din Codul administrativ.

e) Referitor la cea de-a șasea condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează revendicarea de către reclamant a unui drept vătămat propriu căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă, instanța de judecată reține următoarele.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Din prevederile art. 53, alin. (1) din Constituție, rezultă că persoana *vătămată într-un drept al său* (s.i.) de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Din prevederile art. 20 din Codul administrativ rezultă: dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Din prevederile art. 207, alin. (2), lit. e) Cod administrativ, rezultă că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Conform art. 39 din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea „revendică încălcarea" din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Prin urmare, reclamantul are dreptul de a sesiza instanța ori de câte ori, dintr-o analiză sumară a circumstanțelor – inclusiv a conținutului cererii, a actelor administrative contestate și a documentelor din dosar – reiese o posibilă atingere adusă unui drept subiectiv. Această probabilitate este prezumată atunci când persoana este destinatarul unui act administrativ individual cu caracter defavorabil sau are calitatea de terț afectat.

Aşadar, noțiunea de „revendicare a încălcării" nu se confundă cu cea de „vătămare a dreptului": prima fundamentează dreptul procesual de a acționa în instanță, iar a doua trebuie dovedită în cadrul fondului cauzei. Stabilirea vătămării este, aşadar, o chestiune de fond și nu o condiție preliminară pentru accesul la justiție, în acord cu prevederile art. 6 din CEDO, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 39 din Codul administrativ.

Reclamantul ***** revendică apărarea, pe calea controlului judecătoresc, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, invocând vătămarea dreptului său de a beneficia de acces la documentele cadastrale aferente bunului imobil și de a obține actele necesare pentru valorificarea drepturilor și intereselor sale legitime.

În aceste circumstanțe, se constată că este întrunită și condiția privind revendicarea unui drept legitim, în accepțiunea art. 39 din Codul administrativ.

Alte motive de inadmisibilitate a acțiunii în baza art.207 Cod administrativ, la caz lipsesc.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Temeinicia acţiunii.

Examinând acțiunea depusă, audiind explicațiile participanților la proces și analizând probele administrate, în contextul corelării acestora și în raport cu prevederile legale aplicabile, instanța de judecată, ajunge la concluzia că acțiunea formulată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

Prima facie, se reține că, prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 04 iunie 2026, a fost declarată inadmisibilă pretenția reclamantului ***** privind repararea prejudiciului moral în cuantum de 5 000 lei, formulată în cadrul acțiunii în contencios administrativ înaintate împotriva I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", având ca obiect contestarea unui act administrativ individual defavorabil, obligarea eliberării planului geometric și repararea prejudiciului moral (f.d. 52).

În aceste condiții, instanța de judecată urmează să examineze în fond doar pretențiile admise spre examinare, respectiv legalitatea deciziei nr. P-517/25/01-07/8046 din 07 mai 2025, emisă de I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" în cadrul procedurii prealabile, precum și obligarea autorității pârâte la eliberarea planului geometric solicitat de reclamant.

În conformitate cu prevederile art. 20, alin. (1) din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept

poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189, alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 219, alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Din prevederile art. 224, alin. (1) Cod administrativ rezultă că examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;

d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;

e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-176/04 din 23 martie 2004, a fost admisă acțiunea înaintată de Petcu Valeriu, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să vândă acestuia în proprietate lotul de teren cu suprafața de 351 m.p., situat pe *****, la prețul stabilit de legislația în vigoare (f.d. 4 din dosarul administrativ).

Ulterior, Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009 a fost întocmit în baza încheierii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 22 iulie 2008, emisă în cadrul cauzei civile inițiate de Petcu Valeriu împotriva lui *****, având ca obiect înlăturarea obstacolelor în utilizarea lotului de teren cu numărul cadastral 0100113.077 (f.d. 14 verso–18 din dosarul administrativ).

Constatările cuprinse în raportul menționat au fost ulterior examinate de instanțele de judecată în cadrul litigiului civil respectiv. Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 29 iunie 2009, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2009 și prin decizia Curții Supreme de Justiție a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit nr. 2ra-420/10 din 16 iunie 2010, instanțele au reținut relevanța constatărilor efectuate prin raportul din 02 martie 2009.

În particular, Curtea Supremă de Justiție a reținut că, potrivit constatării specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009, efectuată de patru specialiști în baza

încheierii Judecătoriei Botanica din 22 iulie 2008, din analiza documentației tehnice și cadastrale existente, inclusiv a schițelor de lucru, planului lotului, formei tip a descrierii edificiilor și a prospecțiunilor geodezice, a rezultat existența gardului de delimitare a terenului deținut de ***** anterior transmiterii terenului în proprietatea lui Petcu Valeriu.

Totodată, prin raportul menționat s-a stabilit că, în vederea determinării diferențelor de suprafață și a eventualelor suprapuneri ale sectoarelor de teren, coordonatele punctelor de transmitere a limitelor loturilor cadastrale nr. 0100113.208, 0100113.055, 0100113.077 și 0100113.071 au fost transferate din sistemul de coordonate Local-Chișinău în sistemul MR 99 în cadrul lucrărilor de înregistrare masivă. Ca rezultat al examinării documentației juridice și a materialelor grafice, a fost constatată existența unor suprapuneri de hotare între sectoarele de teren indicate, inclusiv o suprapunere de 0,0033 ha în favoarea lui ***** și o suprapunere de 0,0021 ha în favoarea lui Petcu Valeriu (f.d. 34–36 din dosarul administrativ).

Prin aceeași decizie, instanța de recurs a reținut că dreptul de proprietate al lui ***** asupra loturilor de teren fusese înregistrat anterior înregistrării dreptului de proprietate al lui Petcu Valeriu, iar la momentul transmiterii terenului în proprietatea acestuia din urmă, gardul de delimitare a terenului deținut de ***** exista deja, în temeiul actului de transmitere în natură a limitelor lotului de pământ din 16 octombrie 2002 (f.d. 34–36 din dosarul administrativ).

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, nr. 2-763/2015 din decembrie 2015, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui Valeriu Petcu și ÎS „Cadastru”, prin care s-a solicitat actualizarea planului cadastral și geometric în conformitate cu decizia Curții Supreme de Justiție din 16 iunie 2010, precum și rectificarea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile (f.d. 4–7 din dosarul administrativ).

Ulterior, prin cererea nr. 0100/25/237650 din 13 martie 2025, reclamantul Petcu Valeriu s-a adresat Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău, solicitând eliberarea copiilor actelor din dosarul bunului imobil, cu mențiunea privind „Actul de constatare din 02.03.2009 (act anexat la materialele Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02.03.2009)” (f.d. 13 din dosarul administrativ).

Ca urmare a solicitării formulate, angajații Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău au eliberat reclamantului copia integrală a Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009, întocmit în baza comenzii nr. 0100/09/16 din 04 martie 2009.

La data de 20 aprilie 2025, reclamantul a depus cerere prealabilă către IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”, contestând măsurile întreprinse de autoritate și invocând faptul că documentația recepționată ar fi incompletă, întrucât nu conține planul geometric, iar raportul de constatare nu ar purta semnătura unuia dintre specialiștii implicați.

Prin cererea prealabilă, reclamantul a solicitat anularea Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009, apreciind că acesta este ilegal și nu corespunde realității, eliberarea planului geometric aferent lucrării respective, precum și repararea prejudiciului moral în cuantum de 5.000 lei (f.d. 2 din dosarul administrativ).

Prin răspunsul nr. P-517/25/01-07/8046 din 07 mai 2025, IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” a respins cererea prealabilă, menționând că, în temeiul solicitării reclamantului, acestuia i-a fost furnizată copia integrală a Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009 (filele 53–84 din dosarul administrativ), întocmit în baza comenzii nr. 0100/09/16 din 04 martie 2009.

Autoritatea publică pîrîtă a indicat că, din conținutul raportului, rezultă că în cadrul lucrării respective nu a fost prevăzută și nici întocmită elaborarea unui plan geometric, obiectul

constatării fiind limitat la stabilirea existenței unei eventuale ocupări a terenului și determinarea suprafeței ocupate, în conformitate cu obiectivele stabilite prin încheierea instanței de judecată. Totodată, IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” a precizat că toate actele existente în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău aferente solicitării reclamantului au fost furnizate integral, fapt confirmat prin recepționarea și semnarea documentelor de către acesta la data de 18 martie 2025.

Cu privire la solicitarea privind repararea prejudiciului moral în cuantum de 5.000 lei, autoritatea a apreciat că aceasta nu are suport juridic (f.d. 1 din dosarul administrativ).

Instanța de judecată relevă că la baza statului de drept, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituţie, stă *principiul legalităţii* **și** *supremației dreptului*.

Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normelor juridice cuprinse în diverse acte normative cu normele juridice superioare ca forță juridică, iar toate acestea, cu normele constituționale (art. 7 din Constituție), precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte (art. 4, alin. (2) și art. 8 din Constituție).

În domeniul dreptului administrativ, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea actului administrativ cu normele superioare, care stabilesc condiţii privind adoptarea sau emiterea lor cuprinse în actele legislative. Importanţa principiului legalităţii presupune ca legea să fie respectată, această exigenţă existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal şi pentru autorităţile publice şi private.

În măsura în care legalitatea vizează actele administrative emise de către autoritățile publice, exigenţa este ca acestea să acţioneze în strictă conformitate cu actele legislative, în limita competenței și atribuţiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii reglementate de lege.

Art. 21 din Codul administrativ, intitulat ”Legalitatea” consacră principiul legalității ca fiind un principiu comun atît procedurii administrative, cît și procedurii contenciosului administrativ, statuînd că:

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

(2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

(3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decît în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Instanța de judecată relevă că principiul legalității poate fi analizat în două sensuri:

- *formal*, și
- *material*.

Legalitatea activității administrative se referă deopotrivă atît la *aspectul formal* (acționarea autorităților publice în limitele competenței și atribuţiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii administrative reglementate de lege), cît și *aspectul material* (acționarea autorităților publice în strictă conformitate cu actele legislative de nivel superior).

Se reiterează că în speță, acțiunea formulată de către reclamant se circumscrie acțiunii în obligare, în sensul art. 206 alin. (1) lit. b) și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ al Republicii Moldova, fiind susceptibilă de examinare de către instanța de contencios administrativ.

Această calificare logică derivă direct din natura materială a obiectului urmărit de reclamant.

În prezenta cauză, obiectul litigiului îl constituie verificarea legalității răspunsului nr. P-517/25/01-07/8046 din 07 mai 2025, emis de I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile” în urma examinării cererii prealabile formulate de reclamantul *****, precum și obligarea autorității publice pârâte la eliberarea planului geometric pretins a fi întocmit în cadrul lucrărilor cadastrale reflectate în Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009.

Astfel, reclamantul contestă refuzul autorității cadastrale de a satisface solicitările sale privind anularea raportului de constatare din 02 martie 2009 și eliberarea planului geometric aferent acestei lucrări, susținând că documentația transmisă de autoritate este incompletă și că lipsa acestui document îi afectează posibilitatea de a-și valorifica drepturile și interesele patrimoniale pretinse.

Prin răspunsul contestat, I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile” a respins solicitările reclamantului, motivând că acestuia i-a fost furnizată copia integrală a documentelor existente în arhiva instituției aferente lucrării solicitate, iar din conținutul Raportului privind constatarea specialistului din 02 martie 2009 nu rezultă existența unui plan geometric întocmit în cadrul respectivei lucrări.

În aceste condiții, refuzul autorității publice nu reprezintă o simplă omisiune administrativă, ci constituie o manifestare expresă de voință prin care aceasta a soluționat solicitările formulate de reclamant și a refuzat realizarea acțiunilor pretinse. Prin urmare, acesta este susceptibil de control judecătoresc în cadrul contenciosului administrativ, sub aspectul verificării legalității activității administrative desfășurate.

În consecință, instanța urmează să examineze dacă I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile” a respectat exigențele principiului legalității în procesul soluționării cererilor formulate de reclamant, atât sub aspect formal, prin respectarea procedurii și a obligațiilor legale de examinare, cât și sub aspect material, prin aprecierea corectă a circumstanțelor de fapt și a temeiurilor juridice care au stat la baza refuzului de eliberare a planului geometric solicitat.

I. Referitor la respectarea de către autoritatea publică pârâtă a aspectului *formal* a principiului legalității, instanța de judecată relevă că legalitatea formală sau procedurală asigură desfășurarea unei proceduri administrative echitabile pentru cetățeni, iar Codul administrativ reglementează anumite garanții procedurale care au menirea de a garanta dreptul la o bună administrare prin desfășurarea unei proceduri administrative echitabile de către autoritățile publice.

Implicit, desfășurarea unei proceduri administrative de către autoritățile publice cu desconsiderarea garanțiilor procedurale reglementate de Codul administrativ în Cartea a doua, are ca efect nu doar încălcarea drepturilor procedurale ale participanților la procedura administrativă, ci afactează însăși substanța dreptului subiecților de drept la o procedură administrativă echitabilă, aceasta devenind una inechitabilă.

Din prevederile art. 11, alin. (1) și (2) Cod administrativ rezultă că actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

(2) Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sînt destinatarii acestuia.

În acest context, instanța reține că beneficiarul acțiunilor administrative solicitate în prezenta cauză este reclamantul *****, întrucât demersurile formulate de acesta vizează obținerea eliberării planului geometric pretins a fi întocmit în cadrul lucrărilor cadastrale reflectate în Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009.

Astfel, solicitarea adresată autorității publice pârâte urmărește valorificarea de către reclamant a drepturilor și intereselor sale pretinse asupra documentației cadastrale aferente imobilului, acesta invocând că refuzul autorității de a-i elibera documentul solicitat îi afectează posibilitatea de a dispune de informațiile și actele necesare pentru apărarea drepturilor sale.

Din prevederile art. 44, alin. (1) Cod administrativ rezultă că sînt participanți la procedura administrativă: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă.

Totodată, art. 44, alin. (3) Cod administrativ stabilește în mod imperativ faptul că autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

În speța de față, având în vedere natura procedurii administrative, nu se constată vreo încălcare sau posibilitate de afectare a drepturilor terțelor persoane prin procedura administrativă desfășurată de Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile".

Din prevederile art. 70, alin. (1) și (2) Cod administrativ rezultă:

(1) Dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil.

(2) Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

În prezenta speță, procedura administrativă a fost demarată la cererea reclamantului *****, iar actele emise în cadrul acesteia i-au fost comunicate în modul corespunzător. Deși dosarul nu conține dovezi explicite privind notificarea efectivă, reclamantul nu a contestat modul de comunicare, ceea ce sugerează că obligația legală de informare a fost respectată corespunzător.

Din prevederile art. 94, alin. (1) și (2) Cod administrativ, rezultă:

(1) Înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

(2) Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

În speța de față, instanța reține că, deși Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile" nu a audiat în mod efectiv reclamantul *****, înainte de emiterea răspunsului contestat, din materialele cauzei rezultă că acestuia i-a fost asigurată posibilitatea de a-și expune poziția și de a formula solicitările sale în scris.

Astfel, reclamantul a adresat autorității publice cererea privind eliberarea copiilor actelor din dosarul bunului imobil, iar ulterior a formulat cerere prealabilă, prin care și-a exprimat dezacordul față de măsurile întreprinse de autoritate, a invocat pretinsa incompletitudine a

documentației furnizate și a solicitat anularea Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009, precum și eliberarea planului geometric aferent lucrării respective.

Totodată, reclamantul a beneficiat de posibilitatea de a prezenta argumente și înscrisuri în susținerea poziției sale, iar autoritatea publică a examinat solicitările formulate și a emis un răspuns motivat asupra acestora.

Prin urmare, instanța constată că procedura administrativă desfășurată de I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" a oferit reclamantului garanțiile procedurale prevăzute de Codul administrativ, acesta având posibilitatea de a-și exercita drepturile procedurale și de a supune ulterior actul emis controlului administrativ prealabil și judecătoresc.

În acest sens, instanța de judecată a constatat că autoritatea publică pârâtă a respectat aspectele formale ale principiului legalității în cadrul activității administrative desfășurate.

II. Referitor la respectarea de către autoritatea publică pârâtă a aspectului *material* al principiului legalității, se reține că verificarea legalității și temeiniciei conduitei administrative contestate presupune examinarea acesteia prin raportare la normele de drept material incidente raportului juridic litigios.

În acest sens, pentru a aprecia dacă refuzul autorității publice pîrîte și măsurile administrative contestate sunt conforme exigențelor legale, instanța va analiza circumstanțele de fapt stabilite în cauză în coroborare cu dispozițiile legale aplicabile speței, urmând să verifice dacă autoritatea publică a acționat în limitele competențelor sale și cu respectarea scopului urmărit de lege.

Conform art. 220, alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art.221 alin.(1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

Art. 93 Cod administrativ stabileşte sarcina probaţiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), *fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale*. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform prevederilor art. 46 alin. (1) din Constituţia Republicii Moldova dreptul la proprietate privată, precum şi creanţele asupra statului sînt garantate.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

În corespundere cu art. 586 Cod civil, proprietarii terenurilor vecine sau ai altor bunuri imobile învecinate, pe lângă respectarea drepturilor şi obligaţiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc. Se consideră vecin orice teren sau alt bun imobil de unde se pot produce influenţe reciproce.

Potrivit art. 346 alin. (1) Cod civil (începînd cu la 01.03.2019 art. 545 Cod civil), fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părţi ideale din bunul comun. Cotele-părţi sînt prezumate a fi egale până la proba contrară. Dacă bunul a fost dobândit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decât prin înscrisuri.

Articolul 501 alin. (1) și (2) Cod civil, stabilește că proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa,

afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condiţiile legii.

Potrivit prevederilor art. 509 alin. (2)-(4) Cod Civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietateca efect al dobîndirii cu bună-credinţă. În cazurile prevăzute de lege, proprietatea se poate dobîndi prin efectul unui act administrativ. Prin lege se pot reglementa şi alte moduri de dobindire a dreptului de proprietate.

În acord cu articolul 510 alin. (2) Codul Civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege.

Instanța reține că circumstanțele referitoare la dobândirea și înregistrarea dreptului de proprietate al reclamantului asupra terenului situat în mun. Chișinău, *****, precum și aspectele privind litigiile anterioare referitoare la stabilirea hotarelor acestui teren, reprezintă doar cadrul factual în care au fost formulate solicitările adresate autorității cadastrale.

Aceste împrejurări nu constituie obiectul examinării în prezenta cauză, întrucât instanța de contencios administrativ este chemată să verifice legalitatea răspunsului nr. P-517/25/01-07/8046 din 07 mai 2025, emis de Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile”, precum și temeinicia solicitării reclamantului ***** privind obligarea autorității publice pârâte la eliberarea documentului cadastral pretins – planul geometric aferent lucrării efectuate în anul 2009.

În speță, se reține că raportul juridic litigios s-a constituit ca urmare a examinării de către autoritatea publică pârâtă a solicitărilor formulate de reclamantul ***** privind eliberarea unor documente aferente dosarului cadastral și contestarea refuzului exprimat prin răspunsul nr. P-517/25/01-07/8046 din 07 mai 2025.

Circumstanțele relevante privind dreptul de proprietate al reclamantului asupra terenului situat în mun. Chișinău, *****, precum și lucrările cadastrale realizate anterior, care au stat la baza demersurilor adresate autorității publice pârâte, se prezintă după cum urmează. administrativă.

Prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-176/04 din 23 martie 2004, a fost admisă acțiunea înaintată de Petcu Valeriu, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să vândă acestuia în proprietate lotul de teren cu suprafața de 351 m.p., situat pe *****, la prețul stabilit de legislația în vigoare (f.d. 4 din dosarul administrativ).

În executarea acestei hotărâri, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 20/21-11 din 15 martie 2005 „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ dlui Valeriu Petcu”, reclamantului i-a fost atribuit în proprietate privată lotul de teren cu suprafața de 351 m.p., aferent casei de locuit, contra sumei stabilite conform legislației în vigoare (f.d. 30 din dosarul administrativ).

Ulterior, la data de 23 mai 2005, între Primăria municipiului Chișinău și Petcu Valeriu a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a terenului nr. 1-4441, iar dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral 0100113.077 a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 28 iulie 2005, în temeiul contractului menționat și al titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100113077 din 14 iulie 2005 (f.d. 10-11 din dosarul administrativ).

În continuare, instanța reține că Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009 a fost întocmit în baza încheierii Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău, din 22 iulie 2008, emisă în cadrul examinării cauzei civile

intentate de Petcu V. împotriva lui Bobeico V., având ca obiect înlăturarea obstacolelor în utilizarea lotului de teren cu numărul cadastral 0100113.077 (f.d. 31-33 din dosarul administrativ).

Raportul respectiv a fost ulterior examinat în cadrul procedurii judiciare, constatările acestuia fiind avute în vedere de Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău, la adoptarea hotărârii din 29 iunie 2009, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2009 și prin Decizia Colegiului civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-420/10 din 16 iunie 2010.

Prin decizia sa, Curtea Supremă de Justiție a reținut că, potrivit constatării specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009, executată în baza încheierii Judecătoriei Botanica din 22 iulie 2008, în urma examinării documentației tehnice și cadastrale existente, inclusiv a schițelor de lucru, planului lotului, datelor de inventariere tehnică și prospecțiunilor geodezice efectuate de entitățile specializate, s-a stabilit că la hotarul cu terenul atribuit ulterior în proprietatea lui Petcu Valeriu exista deja gardul de delimitare amplasat pe fundament de beton.

Totodată, prin raportul menționat s-a constatat că, în procesul lucrărilor de înregistrare masivă, coordonatele punctelor de delimitare ale terenurilor cadastrale nr. 0100113.208, 0100113.055, 0100113.077 și 0100113.071 au fost transferate din sistemul de coordonate Local-Chișinău în sistemul MR 99, iar analiza documentației juridice și a materialelor grafice a evidențiat existența unor suprapuneri ale hotarelor terenurilor. Astfel, a fost stabilită o suprapunere între terenurile nr. 0100113.208, 0100113.055 și 0100113.077 în suprafață de 0,0033 ha în favoarea lui Bobeico V. și o suprapunere între terenurile nr. 0100113.077, 0100113.071 și 0100113.225 în suprafață de 0,0021 ha în favoarea lui Petcu V.

Instanța de recurs a reținut că respectivele constatări confirmă faptul că, la momentul transmiterii în natură a hotarelor terenurilor, conform actelor din 16 octombrie 2002 și 19 mai 2006, gardul de delimitare exista deja, iar dreptul de proprietate al lui Bobeico V. asupra terenurilor respective fusese înregistrat anterior înregistrării dreptului de proprietate al lui Petcu V.

Din conținutul Raportului privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009 rezultă că obiectul lucrării efectuate nu a constat în elaborarea unui plan geometric, ci în stabilirea existenței unei eventuale ocupări a terenului situat pe ***** 1/2, mun. Chișinău, precum și determinarea suprafeței ocupate, conform obiectivelor stabilite prin încheierea Judecătoriei Botanica din 22 iulie 2008.

Autoritatea cadastrală a susținut că în cadrul lucrării respective nu a fost prevăzută întocmirea unui plan geometric, iar documentația existentă în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Chișinău a fost furnizată reclamantului integral.

În dezacord cu poziția autorității publice pârâte, reclamantul a invocat că documentația aferentă lucrării din 02 martie 2009 nu i-a fost eliberată integral. Acesta a susținut că, deși în lista materialelor transmise beneficiarului și altor instituții este menționată existența atât a raportului tehnic, cât și a planului geometric, autoritatea cadastrală i-a eliberat doar copia raportului, refuzând nejustificat, în opinia sa, prezentarea planului geometric pretins existent.

În aceste condiții, se reține că obiectul examinării în prezenta cauză nu îl constituie verificarea corectitudinii sau temeiniciei constatărilor tehnice expuse în Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02 martie 2009, ci stabilirea legalității refuzului autorității cadastrale de a elibera documentul solicitat și a existenței unei obligații juridice a acesteia de a pune la dispoziția reclamantului un asemenea înscris.

Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, prezenta lege stabileşte modul de creare şi de ţinere a cadastrului bunurilor imobile, prin care se asigură recunoaşterea publică a dreptului de proprietate şi a altor drepturi patrimoniale asupra bunurilor imobile, ocrotirea de către stat a acestor drepturi, susţinerea sistemului de impozitare şi a pieţei imobiliare.

Articolul 2 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, utilizează următoarele noţiuni principale: înregistrare de stat a drepturilor asupra bunului imobil (denumită în continuare înregistrare a drepturilor) – înscrierea în registrul bunurilor imobile a bunului imobil şi a componentelor lui, înregistrarea drepturilor, înscrierea titularilor de drepturi, notarea altor drepturi, a faptelor şi raporturilor juridice prevăzute de legislaţie, precum şi efectuarea modificărilor în registrul bunurilor imobile; *registru al bunurilor imobile* – sistem de înscrieri, efectuate conform prezentei legi, privitoare la bunurile imobile, la drepturile care se supun înregistrării, la alte drepturi, la fapte şi raporturi juridice prevăzute de legislaţie; *document ce confirmă drepturile* – contract, act administrativ sau un alt document legal care constituie temeiul naşterii, modificării sau stingerii drepturilor patrimoniale; *hotar* - linie imaginară sau fizică ce indică punctele extreme ale terenului, delimitându-l de alte terenuri. Poate fi marcat în natură cu obiecte materiale; *plan geometric* - document tehnic, întocmit în urma măsurărilor pe teren sau în baza materialelor topografo-geodezice și cartografice, în care se indică hotarele terenului şi construcţiile capitale amplasate pe acesta; *număr cadastral* - număr individual, irepetabil pe teritoriul ţării, al bunului imobil. Se atribuie conform procedurii stabilite de legislaţie şi se păstrează pe toată perioada de existenţă a bunului imobil în calitate de obiect de drept unic; *registrator* – persoană cu funcţii de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile şi să decidă asupra înregistrării drepturilor asupra bunurilor imobile în modul stabilit.

În conformitate cu pct. 5 din Ordinul nr. 70 din 04.08.2017 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, lucrările cadastrale se inițiază de:

1) Proprietarul/coproprietarii bunului imobil, inclusiv statul sau unitatea administrativ-teritorială, prin intermediul autorităţilor împuternicite cu administrarea bunului;

2) Titularii de drepturi reale şi de alte drepturi patrimoniale;

3) Instanţa de judecată, organele fiscale şi executorii judecătoreşti în cazurile prevăzute de prezenta Instrucţiune;

4) Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, în cadrul realizării Programelor de Stat;

5) Creditorul în condiţiile art. 599 al Codului civil;

6) Deţinătorul certificatului de moştenitor (calitate de moştenitor), în cazul moştenirii.

Pct. 6 din Ordinul nr. 70 din 04.08.2017, stabilește că lucrările cadastrale se execută de Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile şi filialele sale, de întreprinderile de stat şi cele private.

Potrivit pct. 10 din același ordin, pentru executarea lucrării cadastrale, solicitantul prezintă executorului lucrării actul de identitate şi unul din următoarele documente: […..] 7) hotărîrea instanţei de judecată.

Pct. 13 din Ordinul nr. 70 din 04.08.2017, stabilește că executantul lucrărilor refuză executarea lucrării cadastrale dacă:

1) lipseşte actul de identitate al solicitantului;

2) s-a prezentat o persoană neautorizată;

3) lipsesc, după caz, documentele indicate în pct. 10-12 al prezentei Instrucţiunii;

4) în documentele prezentate de beneficiar nu este identificat bunul imobil, pentru care se solicită executarea lucrărilor cadastrale;

5) în registrul bunurilor imobile este notată interdicţie/sechestru. Drept derogare de la această prevedere sunt situaţiile în care lucrările au fost solicitate de către organele care au aplicat aceste interdicţii/sechestre (instanţa de judecată, executor judecătoresc).

Conform punctului 31 al Instrucțiunii sus menționate, după stabilirea hotarului se execută măsurătorile terestre. Măsurătorile terestre constau în realizarea reţelelor geodezice de îndesire şi ridicare în sistemul naţional de coordonate Moldref99, ridicarea detaliilor planimetrice cadastrale aflate pe limita şi în interiorul imobilului, culegerea atributelor, verificări şi validări a datelor existente.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 1543/1998, planul geometric reprezintă documentul tehnic care reflectă hotarele imobilului.

Din conținutul actelor aferente lucrării rezultă că, prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău nr. 2-178/08 din 22.07.2008, a fost dispusă efectuarea unei expertize tehnice, având ca obiect stabilirea faptului dacă terenul situat pe ***** 1/2, mun. Chișinău, era ocupat de către Vasile Bobeico sau Comendant D., iar în caz afirmativ, determinarea suprafeței de teren ocupate.

În executarea acestei încheieri, a fost întocmit Raportul privind constatarea specialistului în domeniul cadastrului bunurilor imobile din 02.03.2009, care a avut drept obiect examinarea documentației cadastrale existente, efectuarea cercetărilor la fața locului, stabilirea situației de fapt privind amplasarea hotarelor în natură și determinarea eventualelor suprapuneri între sectoarele de teren vizate.

Analiza conținutului acestui raport denotă că lucrarea efectuată a avut un caracter tehnic-cadastral de constatare, fiind orientată spre elucidarea aspectelor indicate în încheierea instanței de judecată. Obiectul acesteia nu l-a constituit executarea unor lucrări cadastrale de formare sau modificare a bunului imobil și nici elaborarea documentației cadastrale aferente, inclusiv a unui plan geometric. În cuprinsul raportului nu este indicată efectuarea unei lucrări distincte de întocmire a planului geometric și nici nu rezultă că elaborarea unui asemenea document a făcut parte din sarcina stabilită specialistului prin încheierea instanței.

Totodată, din răspunsul S.R.L. „ENVETA” rezultă că, în urma examinării dosarului tehnic, deși în nota explicativă prevăzută la art. 4 pct. 2 este indicată transmiterea către beneficiar a planului geometric, un asemenea document nu a fost identificat în materialele dosarului tehnic analizat.

În aceste condiții, se reține că simpla menționare a existenței sau transmiterii unui plan geometric în unele înscrisuri auxiliare nu este suficientă pentru a confirma existența efectivă a acestui document în cadrul lucrării din 02.03.2009. Or, materialele cauzei nu demonstrează că întocmirea unui plan geometric a constituit obiectul lucrării dispuse prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 22.07.2008 sau că un asemenea înscris a fost ulterior întocmit și păstrat în dosarul cadastral al autorității publice pârâte.

În acest context, instanța reține că Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” nu deține competența legală de a anula sau modifica efectele unui raport tehnic întocmit în cadrul unei proceduri judiciare, întrucât acesta nu reprezintă un act administrativ individual emis de autoritatea cadastrală, ci un înscris tehnic elaborat de specialiști în executarea unei dispoziții a instanței de judecată.

Totodată, competența autorității cadastrale este limitată la administrarea evidenței cadastrale, păstrarea documentației existente și eliberarea actelor și informațiilor care se regăsesc

efectiv în arhiva cadastrală. Aceasta nu poate crea, completa sau reconstitui documentația tehnică aferentă unei lucrări finalizate, în lipsa unui înscris întocmit în cadrul procedurii respective.

Prin urmare, instanța constată că reclamantul nu a demonstrat faptul că planul geometric solicitat a fost elaborat în cadrul lucrării de constatare din 02.03.2009 și că acesta se află în posesia autorității cadastrale. Argumentele reclamantului se întemeiază pe presupunerea existenței unui asemenea document, însă materialele cauzei nu confirmă această împrejurare.

În consecință, instanța de contencios administrativ nu poate obliga autoritatea publică să elibereze un înscris a cărui existență nu a fost probată și care nu rezultă că face parte din documentația cadastrală aflată în posesia acesteia, o asemenea obligație depășind limitele controlului judecătoresc exercitat asupra activității administrative.

În consecință, acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** se respinge în totalitate.

Potrivit art. 224 alin. (1), lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

Reieșind din cele enunțate, instanța învederează că soluția asupra fondului cauzei, de respingere în totalitate ca neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ formulată de *****, este compatibilă cu prevederile articolului 6 § 1 CEDO, fiind prevăzută de art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 224 Cod administrativ al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** către I.P. ”Cadastrul Bunurilor Imobile” privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea eliberării planului geometric.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecătorul Gheorghe MÎȚU